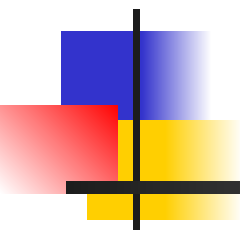


11 ДӘРІС



Сертификаттау саласында
қолданылатын негізгі ұғымдар мен
анықтамалар

Сертификаттау болмысы
Сертификаттау объектілері



КІРІСПЕ

- Табиғат жаратқан немесе нақты бір қажеттілікті қанағаттандыру үшін қолдан жасалынған материалдық объект, қандайда бір **қасиеттер жиынтығымен** сипатталады



ҚАСИЕТ

- **Қасиет** дегеніміз- бұйымның (объектінің) басқа заттармен ортақ немесе әралуан жақтарын көрсететін және оның соларға қатынасын байқататын философиялық категория



ШАМА

- **Шама** (физикалық шама) – сапалық қатынаста көптеген физикалық шамаларға ортақ (физикалық жүйелердің жағдайы мен оларда болып жататын процестер), ал сандық қатынаста әрқайсы бөлек қасиет ерекшелігі



С А Н

- **Сан** – философиялық категория, объектінің сыртқы анықтығын көрсететін қасиет: оның размері, саны, көлемі, даму дәрежесі, т.б.; қасиетінің сандық анықтығының өзгеруі (қасиеттер жиынтығы), нақты бір көрсеткішке жеткенде объектінің сапасының өзгеруіне әкеледі




САПА

- **Сапа** – нақты осы объект екенін көрсететін қасиет, объектінің ішкі нақтылығын көрсететін философиялық категория. Сапа дегеніміз өнімнің нақты және жалпы сипатын беретін, қасиеттерінің жиынтығымен анықталатын объект сипаты



СЕРТИФИКАТТАУ

- Сертификаттау деген термин алғаш стандарттаудың халықаралық ұйымының (ИСО) сертификаттау мәселелері туралы Комитетімен(СЕРТИКО) 1982жылы нақтыланған

- 
- Өнімнің сапалы, «дұрыс жасалынғандығына» көз жеткізу үшін, оның қандай талаптарға сай екенін және оның сәйкестігі туралы ақиқатты айғақтарды қалай алуды білу керек
 - Сертификаттау деген сөз латын тілінен аударғанда «бекіту, куәліктеу» (certificate-куәлік) дегенді білдіреді



СЕРТИФИКАТТАУ

- Сертификаттау дегеніміз өнімнің, қызметтің, процестің белгіленген талаптарға сәйкестігін растап, жазбаша кепілдік беретін іс реті



Сертификаттау объектілері

- өнім, көрсетілетін қызмет, процестер, жұмыстар және сапа жүйелері(өндіріс)



Сертификаттау жұмыстары

- Сертификаттау жұмыстарын жүргізу үшін келесі шарттар орындалуы тиіс:
 - - сертификаттау объектілері анықталуы;
 - - талаптарына сәйкестігін анықтауға арналған нормативтік құжаттардың түрлері мен категориялары бекітілуі;




Сертификаттау жұмыстары

- - сәйкестікті растайтын сынақтарды жүргізу реті мен ережелері қалыптастырылуы;
- - сертификаттау жұмыстарын жүргізуге жағдай жасалуы, яғни сәйкес салада аккредиттелген сертификаттау органы мен сынақ зертханалары болуы



Өнім түрін анықтау

- Бірінші кезеңде елде шығарылатын және әрдайым шетелге импортталатын өнімнің түрін анықтау жөн.
- Келесі кезеңде ҚР орналасқан сынақ зертханаларында сыналатын өнімдерді реттеу.

- 
- Міндетті сертификаттауға жататын объектілер түрлерін анықтау үшін, өндірілетін және тұтынылатын өнімге талдау жүргізу және келесі шарттарды ескеру қажет:
 - өнім үлкен көлемде шығарылып, үнемі импортталуын;
 - өнім немесе қызметтің техникалық сипаттамасын анықтайтын, ҚР жұмыс жасайтын нормативтік құжаттың (ГОСТ немесе СТ РК) қажеттілігі.



Біртектес өнімдерді сертификаттау

- Сертификаттау жүйесі нақты бір өнімнің (процестің, қызметтің) сәйкестігін дәлелдейтін болса, онда ол **біртектес өнімдерді сертификаттау жүйесі** деп аталып, тәжірибеде тек қана осы өнімдерге қатысты стандарттарды, ережелерді және іс ретін пайдаланады

Үшінші жақтың сәйкестікті бағалауы



- Сертификаттау деп, **үшінші бір жақтың** ұқсастырылған өнімнің, процесс немесе қызметтің нақты бір стандартқа, нормативті құжатқа сәйкестігін дәлелдейтін іс-әрекетін айтамыз